

*Конопацький Л.Б.**аспірант кафедри економіки підприємств та інформаційних технологій,
Львівський університет бізнесу і права
ORCID: <https://orcid.org/009-003-9001-718X>**Konopatskyi Liubomyr**Lviv University of Business and Law*

ОГЛЯД ІСНУЮЧИХ ПІДХОДІВ ТА МОДЕЛЕЙ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, АНАЛІЗ ЇХ ПЕРЕВАГ ТА НЕДОЛІКІВ

REVIEW OF EXISTING APPROACHES AND MODELS TO THE ORGANIZATION OF LOGISTICS, ANALYSIS OF THEIR ADVANTAGES AND DISADVANTAGES

Анотація. В ході написання наукової статті було визначено, що організація матеріально-технічного забезпечення (МТЗ) є критичним аспектом управління ресурсами сучасного підприємства. Проаналізовано поняття МТЗ у сучасних умовах функціонування вітчизняних підприємств. Узагальнено ключові аспекти впливу зовнішнього середовища на процес раціонального використання виробничо-ресурсного потенціалу для ефективного вирішення проблеми МТЗ сучасних підприємств. Крім того, з огляду на мету дослідження визначено найбільш ефективні підходи до організації МТЗ, зокрема традиційний, що базується на збереженні запасів для забезпечення потреб виробництва; процесний, спрямований на інтеграцію та оптимізацію управлінських процесів; логістичний, який систематизує оптимізацію та контроль матеріальних потоків. Виявлено, що кожен із зазначених підходів має свої переваги та недоліки, які необхідно враховувати при виборі оптимальної моделі для конкретного підприємства. Також в результаті дослідження виявлено, що моделі, такі як економічний розмір замовлення, планування матеріальних потреб, система «якраз вчасно» та ланцюг поставок, є ключовими управлінськими інструментами для організації МТЗ. Визначено, що такі моделі сприяють оптимізації виробничих процесів, зниженню витрат на зберігання та підвищенню прозорості в ланцюгах поставок. Крім того, зазначено, що моделі мають свої обмеження, такі як потреба в точних даних про попит і витрати, складність в застосуванні та залежність від стабільності постачання. Також у статті зазначається, що впровадження сучасних підходів і моделей в організацію МТЗ дозволяє підприємствам забезпечити ефективне управління ресурсами, що сприяє

стійкому розвитку і підвищенню конкурентоспроможності, а також забезпечує їхню готовність до змін в економічному середовищі.

Ключові слова: матеріально-технічне забезпечення, ефективність виробничих процесів, оптимізація запасів, конкурентоспроможність підприємства, гнучкість управління ресурсами.

Постановка проблеми. Враховуючи сучасні умови функціонування вітчизняних підприємств, що супроводжуються поширенням глобалізаційних явищ, розвитком цифровізації та загостренням конкуренції та, крім того, збройна агресія росії на території України, необхідністю стає корпоративна трансформація та забезпечення якості системи матеріально-технічного забезпечення. Зокрема, у даному контексті необхідно удосконалити методи та моделі управління МТЗ, адаптуючи їх до нових умов та вимог ринку. Вибір оптимального підходу до організації МТЗ на підприємстві забезпечить вдосконалення управління запасами, зниження витрат на утримання запасів та оптимізацію ланцюга поставок, що сприятиме підвищенню ефективності виробничих процесів та здатності компанії швидко адаптуватися до змін у ринкових умовах. Натомість аналіз ефективності використання різних моделей організації МТЗ дозволить об'єктивно оцінити переваги та недоліки кожної моделі, що дасть можливість підприємству знайти оптимальний баланс між витратами на управління запасами, ризиками дефіциту матеріалів та необхідністю підтримувати високу доступність продукції для споживачів.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

В ході формування теоретичного підґрунтя матеріально-технічного забезпечення сучасних підприємств було проаналізовано актуальні наукові праці. Так, С. Покропивний [1], О. Кремса, О. Білоцерківський [2], О. Вараксіна, О. Касьян, В. Шевченко [3], Д. Шеленко [4] зазначали, що матеріально-технічне забезпечення є ключовим елементом управління ресурсами, спрямованим на забезпечення безперебійного постачання необхідних матеріальних і технічних ресурсів для ефективного функціонування виробничих процесів підприємства. Для здійснення огляду найбільш ефективних підходів до організації МТЗ було проаналізовано роботи таких вчених як Н. Зарудна [5], М. Данилюк, Л. Киба [6], С. Бортнік [7], В. Кацьма [8], М. Науменко, Л. Товма, І. Морозов [9], що дозволило виокремити традиційний, процесний та логістичний підходи. Вони, на думку авторів, сприяють оптимізації ланцюга постачання, забезпечують раціональне управління запасами і впроваджують передові методи та інструменти для ефективного управління ресурсами. Крім того, було охарактеризовано моделі, що застосовуються на сучасних підприємствах, зокрема О. Волот, А. Труба [10], В. Фалович, Н. Фалович, С. Семенюк [11], О. Яндрюк [12] відзначили моделі EОQ, MRP, JIT та SCM як найбільш дієві з огляду на кількість та значущість переваг їхнього застосування, що в більшості випадків переважають недоліки.

Формулювання цілей статті. Метою написання наукової статті є систематизація сучасних підходів до організації матеріально-технічного забезпечення. Дослідження включає огляд традиційних, процесних та логістичних підходів з урахуванням переваг і недоліків їхнього застосування в сучасних умовах функціонування вітчизняних підприємств. Крім того, стаття спрямована на визначення оптимальних моделей до організації матеріально-технічного забезпечення, що сприятиме підвищенню ефективності підприємства, зниженню витрат та забезпеченню стабільності в умовах сучасного ринкового середовища.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У сучасному світі, де конкурентний тиск набуває все більшого значення, ефективне управління матеріально-технічними ресурсами є важливою стратегічною складовою успіху підприємств. Організація цих ресурсів впливає не лише на фінансові показники, а й на загальну конкурентоспроможність та здатність підприємства адаптуватися до змін у макроекономічному

середовищі. В умовах політичної та економічної нестабільності, а також непередбачуваності наслідків війни для українських підприємств, раціональне матеріально-технічне забезпечення стає стратегічною перевагою, адже дозволяє підприємствам не лише забезпечувати стабільність в постачанні та виробництві, а й мінімізувати витрати та оптимізувати процеси.

В рамках дослідження теоретичних аспектів організації матеріально-технічного забезпечення насамперед важливо проаналізувати його поняття та сутність в сучасних економічних умовах. Так, на думку С. Покропивного МТЗ являє собою комплекс заходів і стратегій, спрямованих на забезпечення безперебійного доступу до необхідних матеріальних і технічних ресурсів для виробничих процесів і функціонування підприємства; що включає оптимізацію ланцюга постачання, раціональне управління запасами, впровадження передових методів та інструментів для ефективного управління ресурсами, а також мінімізацію витрат через інноваційні стратегії управління [1].

Інші дослідники, зокрема О. Кремса та О. Білоцерківський, розглядають матеріально-технічне забезпечення як складний процес постачання необхідних ресурсів для виробничого та невиробничого використання підприємства. На думку авторів, даний процес організовується з метою забезпечення безперервності в постачанні та відповідності встановленим виробничим планам, що включає доставку ресурсів безпосередньо на склади або робочі місця підприємства у визначені терміни [2]. Натомість з погляду надання підприємству необхідних видів матеріально-технічних ресурсів МТЗ визначається О. Вараксіною, О. Касьян та В. Шевченком, як важливість відповідних строків і обсягів при наданні сировини або матеріалів [3].

Таким чином, МТЗ є ключовим аспектом управління ресурсами підприємства сьогодні. Воно охоплює комплекс заходів для забезпечення безперебійного постачання необхідних матеріальних і технічних ресурсів, враховуючи оптимізацію ланцюга постачання та раціональне управління запасами. В сучасних умовах це особливо актуально для забезпечення стабільності та ефективності виробничих процесів, а також для зниження загальних витрат підприємства.

Ефективне управління матеріально-технічним забезпеченням підприємств враховує не лише внутрішній попит і процеси, але й зовнішнє середовище, що включає глобальні ланцюги постачання і складні мережі взаємозв'язків між

різними суб'єктами господарювання. Впровадження сучасних методів та інноваційних моделей управління дозволяє підприємствам збільшувати гнучкість і реагувати на зміни ринкових умов швидше, ніж їх конкуренти. Проте, необхідно враховувати, що розвиток та підтримка матеріально-технічної бази є систематичним процесом для бізнесу, особливо в умовах невизначеності та кризових ситуацій. Забезпечення ефективності та стійкості у функціонуванні систем МТЗ відіграє вирішальну роль у стратегічному управлінні підприємством в сучасних ринкових умовах.

Зовнішнє середовище впливає на організацію матеріально-технічного забезпечення через непрямі та прямі чинники. Прямий вплив включає організаційні форми використання техніки, амортизаційні відрахування, інтенсифікацію виробничих процесів, умови лізингу та інвестиції. Внутрішні чинники, такі як планування, ресурси та витрати на технічне обслуговування та ремонт, також мають значний вплив на ефективність МТЗ. Натомість непрямий вплив здійснюється через державну підтримку, ринкове середовище, законодавче забезпечення, інно-

вації, інформаційне забезпечення, природні умови та фінансово-кредитну інфраструктуру. У даному контексті необхідно забезпечити раціональне використання наявного виробничо-ресурсного потенціалу для ефективного вирішення проблеми МТЗ сучасних підприємств. Тому важливість застосування відповідних підходів до організації МТЗ полягає в здатності підприємств ефективно управляти ресурсами, що сприяє їхньому стійкому розвитку та підвищує конкурентоспроможність на ринку [4].

Традиційний підхід до організації МТЗ базується на принципі збереження запасів для забезпечення потреб виробництва чи обслуговування без урахування широкого спектра взаємозв'язків та потоків, що існують в ланцюгах постачання та виробництва. Даний підхід складається з кількох основних етапів, що наведено на рис. 1.

Традиційний підхід до організації МТЗ забезпечує високу точність прогнозування споживання, що дозволяє підприємствам уникати надлишкових запасів або дефіциту, а також оптимізує запаси через застосування різноманітних методів розрахунку, що враховують специфіку споживання. Також важливою є можливість

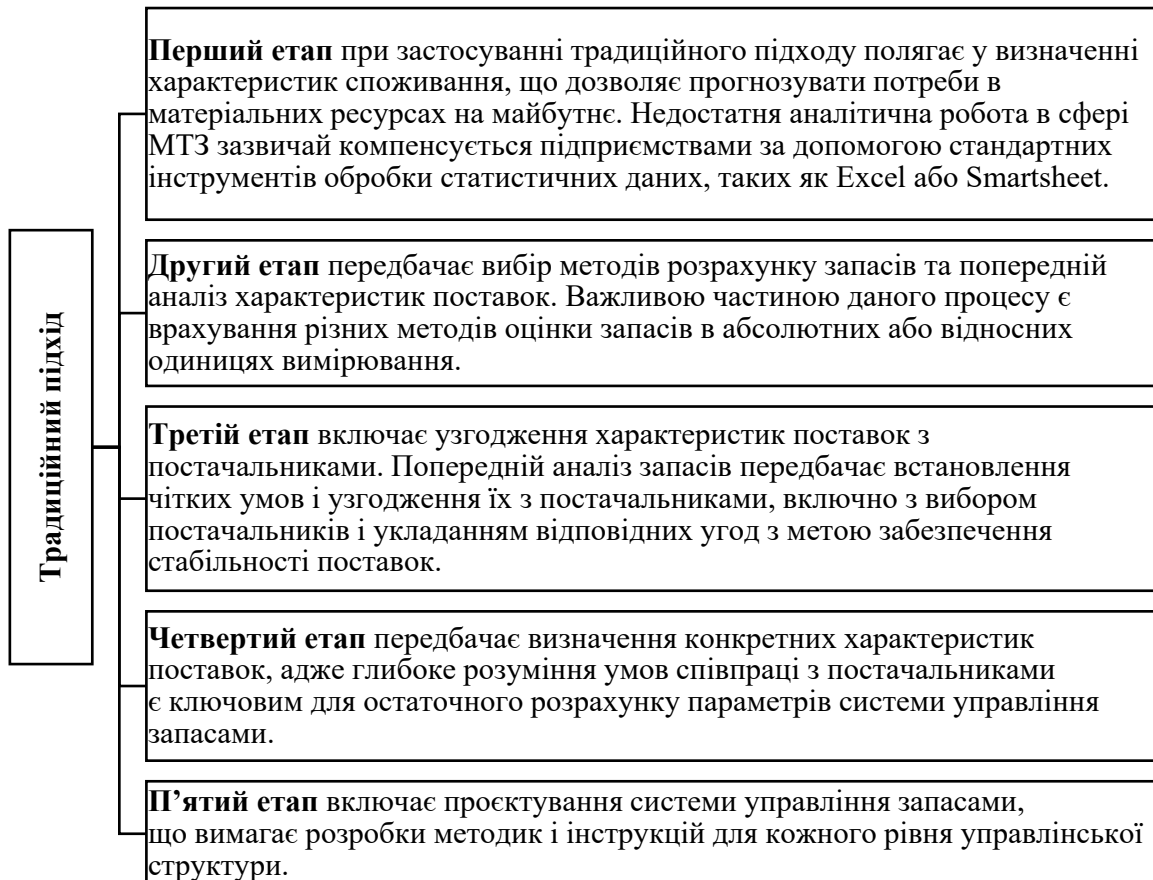

Рис. 1. Основні етапи здійснення організації матеріально-технічного забезпечення згідно з традиційним підходом

Джерело: складено на основі [5]

узгодження умов поставок з постачальниками, що забезпечує стабільність ланцюга постачання і підвищує ефективність в управлінні запасами. Отже, такий підхід сприяє ефективному управлінню матеріальними ресурсами та знижує витрати підприємства. Проте, попри переваги, традиційний підхід часто стикається з проблемами ефективності управління матеріальними потоками. Натомість процесний підхід до організації МТЗ є сучасною стратегією, яка спрямована на інтеграцію та оптимізацію всіх ключових управлінських функцій в єдину систему (рис. 2). Даний підхід розглядає МТЗ як постійний, неперервний процес, що починається з організації внутрішніх структур і завершується контролем і аналізом результатів.

Водночас логістичний підхід до організації МТЗ, що заснований на системному підході до оптимізації та контролю матеріальних потоків від початкового етапу постачання до кінцевого споживача, забезпечує ефективність внутрішніх операцій підприємства та підвищує його конкурентоспроможність на ринку. Ключові аспекти логістичного підходу до організації МТЗ наведено у табл. 1.

Впровадження логістичного підходу сприяє підвищенню продуктивності та зниженню витрат шляхом використання автоматизованих систем управління запасами та сучасних інформаційних технологій. Переваги логістичного підходу включають розвиток економіко-математичного

моделювання для точного прогнозування попиту та оптимізації запасів, що дозволяє знижувати ризики дефіциту або надлишковості. Застосування сучасних інформаційних систем дозволяє оперативно збирати та аналізувати дані, що сприяє прийняттю швидких та обґрунтованих управлінських рішень. Інтеграція та автоматизація логістичних процесів через моделювання систем типу MRP або EOQ забезпечує координацію різних виробничих і постачальницьких вузлів, що зменшує час циклу виробництва та підвищує точність управління запасами. Розвиток методів прогнозування і вдосконалення систем управління якістю в рамках логістичного підходу дозволяє підприємствам зменшувати витрати на усунення дефектів і забезпечує високу якість продукції для кінцевих споживачів. Отже, логістичний підхід до управління запасами не лише оптимізує внутрішні процеси підприємства, але й сприяє підвищенню його конкурентоспроможності та здатності ефективно відповідати на зміни у виробничому середовищі [5].

Слід зазначити, що при організації матеріально-технічного забезпечення підприємства важливо врахувати ефективність різних підходів, проте необхідно визначати відповідність поточного управління та обраного підходу відповідній моделі (табл. 2), які дозволяють оптимізувати процеси управління запасами, мінімізувати витрати та забезпечити безперебійне функціонування виробничих процесів.

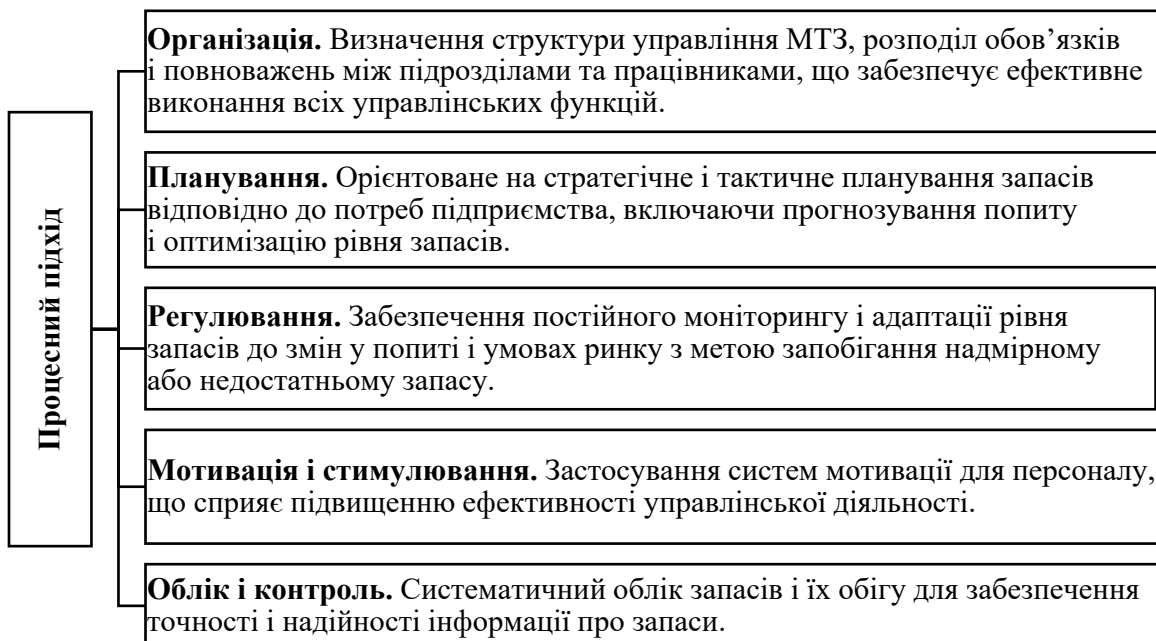

Рис. 2. Основні складові процесного підходу до організації матеріально-технічних запасів

Джерело: складено на основі [6]

Ключові аспекти логістичного підходу до організації матеріально-технічного забезпечення

Аспект	Характеристика
Реалізація принципу системного підходу	Реалізація принципу системного підходу передбачає оптимізацію матеріального потоку на рівні як підприємства в цілому, так і його підрозділів, починаючи від первинного джерела сировини та закінчуючи кінцевим споживачем. Всі елементи цих макро- та мікрологістичних систем мають працювати як єдиний злагоджений механізм.
Відмова від універсального обладнання	Логістичний підхід включає відмову від універсального технологічного обладнання на користь спеціалізованого обладнання, яке відповідає конкретним умовам, що сприяє оптимізації потоків завдяки використанню обладнання, яке ідеально підходить для конкретних умов роботи.
Зміцнення суспільного значення логістики	Логістичний підхід підвищує значення управління матеріальними потоками в суспільстві, створюючи передумови для залучення в галузь кадрів з вищим потенціалом праці. Вдосконалення умов праці та адекватний персонал є ключовими аспектами цього підходу.
Облік логістичних витрат	Облік логістичних витрат полягає у мінімізації витрат на матеріальні потоки від первинного джерела до кінцевого споживача. Логістичний облік витрат є необхідним для точного визначення витрат на різних етапах логістичного ланцюга.
Розвиток сервісних послуг для підвищення конкурентоспроможності	Впровадження логістичного підходу підсилює увагу до якості обслуговування, що стає стратегічним засобом підвищення конкурентоспроможності підприємства на ринку.
Адаптація до змін у ринкових умовах	Здатність логістичних систем адаптуватись до змін у зовнішньому середовищі є ключовим аспектом для забезпечення стійкості підприємства на ринку.

Джерело: складено на основі [7–9]

Характеристика моделей організації матеріально-технічного забезпечення

Модель	Характеристика	Переваги	Недоліки
Модель економічного розміру замовлення (EOQ-модель)	Модель оптимізує обсяг замовлення для мінімізації загальних витрат на закупівлю, зберігання та дефіцит. Використовує постійний попит, постійні витрати на замовлення та зберігання.	- Мінімізує загальні витрати; - Збільшує ефективність управління запасами.	- Не враховує мінливість попиту; - Вимагає точних даних про витрати та попит.
Модель планування матеріальних потреб (MRP)	Модель спрямована на створення комп'ютеризованої системи для планування та управління запасами, виробничими процесами та замовленнями. Визначає, які матеріали необхідні, коли та в якій кількості.	- Покращує планування виробництва; - Знижує ризик дефіциту матеріалів; - Автоматизує бізнес-процеси.	- Висока складність впровадження; - Високі витрати на підтримку.
Модель системи «якраз вчасно» (Just-in-time, JIT)	Модель дозволяє мінімізувати запаси та забезпечує доставку матеріалів точно в той час, коли вони необхідні у виробництві. Зменшує витрати на зберігання та покращує ефективність виробництва.	- Зменшує витрати на зберігання; - Покращує ефективність виробництва та якість продукції.	- Передбачає високу залежність від постачальників.
Модель ланцюга поставок (SCM)	Модель охоплює всі аспекти управління ланцюгом поставок від постачальників до кінцевих споживачів. Включає управління закупівлями, виробництвом, транспортуванням, зберіганням і розподілом.	- Оптимізує всі аспекти ланцюга поставок; - Підвищує прозорість і контроль.	- Високий рівень складності та вартості впровадження; - Потребує високої координації між учасниками.

Джерело: складено на основі [5; 10–12]

Виокремлені моделі, такі як EOQ, MRP, JIT та SCM, мають як переваги, так і низку можливих обмежень. Наприклад, моделі можуть вимагати точних даних щодо попиту або витрат, бути складними у застосуванні, зале-

жати від стабільності постачання тощо. Попри ці недоліки, вони мають і значні переваги, що включають зниження витрат на зберігання, покращення планування виробництва та підвищення ефективності виробничих процесів.

Таким чином, існуючі моделі організації матеріально-технічного забезпечення спрямовані на оптимізацію управління запасами, зниження витрат і підвищення ефективності виробничих процесів. Дані моделі допомагають забезпечити своєчасне постачання матеріалів, уникнути дефіциту та зменшити надлишкові запаси, що є критично важливим для підтримки безперервності виробництва та задоволення попиту споживачів. Вони дозволяють підвищити прозорість і контроль за ланцюгом поставок, автоматизувати бізнес-процеси та поліпшити координацію між різними учасниками ланцюга поставок.

Висновки. Огляд існуючих підходів та моделей до організації МТЗ відкриває широкі можливості для оптимізації управління ресурсами на підприємствах. Матеріально-технічне забезпечення є надважливою складовою управління ресурсами підприємства в умовах сучасного ринкового середовища. Воно спрямоване на забезпечення стабільності виробничих процесів через безперебійне постачання необхідних матеріальних та технічних ресурсів. У даному контексті традиційний підхід до організації МТЗ забезпечує високу точність прогнозування споживання; процесний підхід передбачає постійний моніторинг і адаптацію рівня запасів до змін ринкових умов; логістичний підхід сприяє підвищенню продуктивності та зниженню витрат шляхом використання автоматизованих систем управління запасами та сучасних інформаційних технологій. Натомість моделі, що використовуються при організації МТЗ, включають моделі економічного розміру замовлення, планування матеріальних потреб, системи «якраз вчасно» та ланцюга поставок. Вони відіграють важливу роль в оптимізації виробничих процесів, зниженні витрат на зберігання і підвищенні прозорості в ланцюгах поставок. Попри їхні переваги, вони також мають свої обмеження, такі як вимоги до точних даних про попит та витрати, складність в застосуванні і залежність від стабільності постачання. Таким чином, інтеграція сучасних підходів та моделей у організацію МТЗ дозволяє забезпечити ефективне управління ресурсами, що сприяє стійкому розвитку і підвищенню конкурентоспроможності підприємств, а також забезпечує їхню готовність до змін в економічному середовищі.

Література:

1. Покропивний С. Ф. Економіка підприємства : Підручник. Київ : КНЕУ, 2001. 402 с. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Pokropivnogo_2001_528.pdf

2. Кремса О., Білоцерківський О. Матеріально-технічне забезпечення енергетичних підприємств України в умовах воєнного часу. *Все буде Україна*. 2024. С. 1138–1140. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/ab87738f-8fd5-40d0-8902-90cb73a57aaa/content>
3. Вараксіна О. В., Касьян О. О., Шевченко В. Б. Теоретичні підходи до матеріально-технічного забезпечення підприємства. *Економіка та суспільство*. 2021. № 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-6>
4. Шеленко Д. І. Організація матеріально-технічного забезпечення сільськогосподарських підприємств. *Бізнес-навігатор*. 2018. № 1-2(44). С. 17–21. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/44_2_2018/04.pdf
5. Зарудна Н. Я. Організація сучасного процесу постачання: проблеми та перспективи. *Вісник Львівської комерційної академії*. 2011. № 36. С. 146–150. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/13891>
6. Данилюк М. О., Киба Л. М. Реінжиніринг в системі управління матеріально-технічним забезпеченням нафтогазового комплексу. *Науковий вісник Івано-Франківського національного технічного університету нафти і газу*. 2010. № 3. С. 145–152. URL: <http://elar.nung.edu.ua/handle/123456789/2133>
7. Бортнік С. М. Удосконалення управління матеріально-технічним забезпеченням підприємства на засадах сорсингу та логістики. *Вісник Волинського інституту економіки та менеджменту*. 2014. № 8. С. 61–74. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/4604>
8. Кацьма В. І. Сутність та роль логістичного управління в системі управління підприємством. *Економічний аналіз*. 2016. № 23(2). С. 60–65. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2474/1/10.pdf>
9. Науменко М., Товма Л., Морозов І. Управління матеріально-технічним забезпеченням територіально розподілених структур: логістичний підхід. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. 2020. № 2(33). С. 324–334. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcaptop.v2i33.206972>
10. Волот О. І., Труба А. В. Моделі управління матеріальними запасами підприємства. *Сучасні світові тенденції розвитку інформаційних технологій, економіки і права* : збірник матеріалів XV міжнародної науково-практичної конференції. ЧПБП МНТУ імені академіка Ю. Бугая. 2019. С. 19–20. URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/19352>
11. Фалович В., Фалович Н., Семенюк С. Засади розвитку координування як емерджентної якості ланцюга поставок інвестиційних товарів. *Галицький економічний вісник*. 2021. № 69(2). С. 146–152. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.02.137
12. Яндюк О. В. MRP-системи як важливий елемент управління підприємством. *Підвищення ефективності діяльності підприємств харчової та переробної галузей АПК* : Матеріали III Всеукраїнської науково-практичної конференції. Київ : НУХТ, 2015. С. 267–268. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4c59ca1f5eba-4169-9c55-50e1805e0cd3/content#page=267>

References:

1. Pokropivnyi S. F. (2001). *Ekonomika pidpriemstva*: Pidruchnyk [Enterprise economics: Textbook]. Kyiv : KNEU, 402 p. URL: https://pdf.lib.vntu.edu.ua/books/Pokropivnogo_2001_528.pdf
2. Kremisa O., Bilotserkivskiy O. (2024). *Materialno-tekhnichne zabezpechennia enerhetychnykh pidpriemstv Ukrainy v umovakh voiennoho chasu* [Material and technical support of energy enterprises of Ukraine in war-

- time conditions]. *Vse bude Ukraina*. P. 1138–1140. URL: <https://repository.kpi.kharkov.ua/server/api/core/bitstreams/ab87738f-8fd5-40d0-8902-90cb73a57aaa/content>
3. Varaksina O. V., Kasian O. O., Shevchenko V. B. (2021). Teoretychni pidkhody do materialno-tekhnichnoho zabezpechennia pidpriemstva [Theoretical approaches to material and technical support of the enterprise]. *Ekonomika ta suspilstvo*. № 24. DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-24-6>
 4. Shelenko D. I. (2018). Orhanizatsiia materialno-tekhnichnoho zabezpechennia silskohospodarskykh pidpriemstv [Organization of material and technical support of agricultural enterprises]. *Biznes-navihator*. № 1-2(44). P. 17–21. URL: http://business-navigator.ks.ua/journals/2018/44_2_2018/04.pdf
 5. Zarudna N. Ya. (2011). Orhanizatsiia suchasnoho protsesu postachannia: problemy ta perspektyvy [Organization of the modern supply process: problems and prospects]. *Visnyk Lvivskoi komertsiinoi akademii*. № 36. P. 146–150. URL: <http://dspace.tneu.edu.ua/handle/316497/13891>
 6. Danyliuk M. O., Kyba L. M. (2010). Reinzhyrnyh v systemi upravlinnia materialno-tekhnichnym zabezpechenniam naftohazovoho kompleksu [Reengineering in the management system of material and technical support of the oil and gas complex]. *Naukovyi visnyk Ivano-Frankivskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu nafty i hazu*. № 3. P. 145–152. URL: <http://elar.nung.edu.ua/handle/123456789/2133>
 7. Bortnik S. M. (2014). Udoskonalennia upravlinnia materialno-tekhnichnym zabezpechenniam pidpriemstva na zasadakh sorsynhu ta lohistyky [Improving the management of material and technical support of the enterprise on the basis of sourcing and logistics]. *Visnyk Volynskoho instytutu ekonomiky ta menezhmentu*. № 8. P. 61–74. URL: <http://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/4604>
 8. Katsma V. I. (2016). Sutnist ta rol lohystychnoho upravlinnia v systemi upravlinnia pidpriemstvom [The essence and role of logistics management in the enterprise management system]. *Ekonomichnyi analiz*. № 23(2). P. 60–65. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/2474/1/10.pdf>
 9. Naumenko M., Tovma L., Morozov I. (2020). Upravlinnia materialno-tekhnichnym zabezpechenniam terytorialno rozpodilenykh struktur: lohystychnyi pidkhid [Management of material and technical support of territorially distributed structures: a logistic approach]. *Financial and credit activity problems of theory and practice*. № 2(33). P. 324–334. DOI: <https://doi.org/10.18371/fcapter.v2i33.206972>
 10. Volot O. I., Truba A. V. (2019). Modeli upravlinnia materialnyimi zapasami pidpriemstva [Models of management of material stocks of the enterprise]. *Suchasni svitovi tendentsii rozvytku informatsiinykh tekhnolohii, ekonomiky i prava* : zbirnyk materialiv XV mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii. ChIIBIP MNTU imeni akademika Yu. Buhaia. P. 19–20. URL: <http://ir.stu.cn.ua/123456789/19352>
 11. Falovych V., Falovych N., Semeniuk S. (2021). Zasady rozvytku koordynuvannia yak emerzhentnoi yakosti lantsiuha postavok investytsiinykh tovariv [Principles of development of coordination as an emergent quality of the supply chain of investment goods]. *Halytskyi ekonomichnyi visnyk*. № 69(2). P. 146–152. DOI: https://doi.org/10.33108/galicianvisnyk_tntu2021.02.137
 12. Iandiuk O. V. (2015). MRP-systemy yak vazhlyvyi element upravlinnia pidpriemstvom [MRP systems as an important element of enterprise management]. *Pidvyshechennia efektyvnosti diialnosti pidpriemstv kharchovoi ta pererobnoi haluzei APK* : Materialy III Vseukrainskoi naukovo-praktychnoi konferentsii. Kyiv : NUKhT. P. 267–268. URL: <https://dspace.nuft.edu.ua/server/api/core/bitstreams/4c59ca1f-5eba-4169-9c55-50e1805e0cd3/content?page=267>

Summary. In the course of writing this scientific article, it was determined that the organization of material and technical support (MTS) is a critical aspect of resource management of a modern enterprise. The article analyzes the concept of logistics in the current conditions of functioning of domestic enterprises. The key aspects of the influence of the external environment on the process of rational use of production and resource potential for the effective solution of the problem of logistics of modern enterprises are generalized. In addition, in view of the purpose of the study, the most effective approaches to the organization of logistics are identified, in particular, the traditional one, based on the preservation of stocks to meet production needs; process-based, aimed at integrating and optimizing management processes; logistics, which systematizes the optimization and control of material flows. It is found that each of these approaches has its advantages and disadvantages, which should be taken into account when choosing the optimal model for a particular enterprise. The study also found that models such as economic order size, material requirements planning, just-in-time system and supply chain are key management tools for organizing the MTP. It is determined that such models help to optimize production processes, reduce storage costs and increase transparency in supply chains. In addition, it is noted that the models have their limitations, such as the need for accurate demand and cost data, complexity in application, and dependence on supply stability. The article also notes that the introduction of modern approaches and models in the organization of logistics allows enterprises to ensure effective resource management, which contributes to sustainable development and competitiveness, as well as ensures their readiness for changes in the economic environment.

Keywords: material and technical support, efficiency of production processes, optimization of stocks, competitiveness of enterprise, flexibility of resource management.